

श्रीगणेशायनमः ॥ श्रीमद्रोपालमानम्यश्रीलक्ष्मणपदानुगः ॥ नीलकंठोभावदीपंकरोत्युद्योगपर्वणि ॥ १ ॥ गोपालनारायणलक्ष्मणार्याधीरेशगंगाधरनीलकंठाः ॥ चितामणिःसांबशिवश्चपूज्यादिशं
तुसर्वेगुरवोमतिमे ॥ २ ॥ भारतेसारमुद्योगमितिद्वानुशासनं ॥ अतोविस्तरतस्तत्रव्याख्यानमुपपद्यते ॥ ३ ॥ अभिमन्योःस्वपक्षाः यादवपांडवाद्याः तस्यैवविवाहंकृत्वामुदिताअभूवन्नितिशेषः प्रती
ताःप्रबुद्धाः ॥ १ ॥ मणयोमुक्ताप्रवालादयःतेषांप्रवेकोजालादिरूपःसमूहःतेन उत्तमरत्नैःहीरपद्मरागाद्यैश्चचित्रा मणिःस्त्रीपुंसयोरश्मजातौमुक्तादिकेष्वपीतिमेदिनी ॥ २ ॥ आविशतामुपविष्टौ पि

श्रीगणेशायनमः ॥ नारायणं नमस्कृत्य नरं चैव नरोत्तमं ॥ देवीं सरस्वतीं चैव ततो जयमुदीरयेत् ॥ १ ॥ वैशंपायन उवाच कृत्वा विवाहं तु कुरु प्रवीरा
स्तदाऽभिमन्योर्मुदिताः स्वपक्षाः ॥ विश्रम्य रात्रावुषसि प्रतीताः सभां विराटस्य ततोऽभिजग्मुः ॥ १ ॥ सभा तु सामत्स्यपतेः समृद्धामणिप्रवेकोत्तमरत्नचि
त्रा ॥ न्यस्तासनामाल्यवती सुगंधातामभ्ययुस्ते नरराजवृद्धाः ॥ २ ॥ अथासनान्याविशतां पुरस्तादुभौ विराटद्रुपदौ नरेन्द्रौ ॥ वृद्धौ च मान्यौ पृथिवीपतीनां
पित्रासमं रामजनार्दनौ च ॥ ३ ॥ पांचालराजस्य समीपतस्तु शिनिप्रवीरः सह रौहिणेयः ॥ मत्स्यस्य राज्ञस्तु सुसन्निरुष्टो जनार्दनश्चैव युधिष्ठिरश्च ॥ ४ ॥
सुताश्च सर्वे द्रुपदस्य राज्ञो भीमार्जुनौ माद्रवती सुतौ च ॥ प्रद्युम्नसांबौ च युधिप्रवीरौ विराटपुत्रौ च सहाभिमन्युः ॥ ५ ॥ सर्वे च शूराः पितृभिः समाना वीर्येण रू
पेण बलेन चैव ॥ उपाविश नृद्रौ पदेयाः कुमारः सुवर्णचित्रेषु वरासनेषु ॥ ६ ॥ तथोपविष्टेषु महारथेषु विराजमानाभरणां वरेषु ॥ रराज साराजवती समृद्धाग्र
हैरिव यौर्विमलैरुपेता ॥ ७ ॥ ततः कथास्ते समवाययुक्ताः कृत्वा विचित्राः पुरुषप्रवीराः ॥ तस्थुर्मुहूर्त्तं परिचिंतयंतः कृष्णं नृपास्ते समुदीक्षमाणाः ॥ ८ ॥ क
दितं यथाऽयं युधिष्ठिरः सौबलेनाक्षवत्यां ॥ जितो निरुत्याऽपहतं च राज्यं वनप्रवासे समयः कृतश्च ॥ १० ॥ शक्यैर्विजेतुं तरसामहीं च सत्ये स्थितैः सत्यरथैर्य
थावत् ॥ पांडोः सुतैस्तद्रतमुग्ररूपं वर्षाणि षट्सप्तचर्चोर्णमग्रैः ॥ ११ ॥ त्रयोदशश्चैव सुदुस्तरः स्यमज्ञायमानैर्भवतां समीपे ॥ क्लेशान्न सत्यान् विविधा
न् सहद्रिर्महात्मभिश्चापिवने निविष्टं ॥ १२ ॥

४फलं ॥ ९ ॥ अक्षवत्यां यूतक्रीडायां ॥ निरुत्याल्लेन समयः पणः ॥ १० ॥ सत्यरथैः सत्पृथिव्यमेजांसि त्यत्वा ध्वाकाशौ उभयत्र अकुण्ठितोरथो येषां तैरिति मध्यमपदलोपेन समासः सत्यरथव
त्रावमुदेवेन ॥ ३ ॥ रौहिणेयः बलरामः ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ संघटिताः सन्नद्धीकृताः महार्थसार्थं महोदयं श्रे
दारोदुयोग्येषां वा ॥ पाठांतरे सत्यैकप्रियैः ॥ ११ ॥ १२ ॥